

Project “Thuiszitter moet terug naar school”**(start september 2016)**Beschrijving doelgroep

Jaarlijks zitten vele leerplichtige leerlingen om diverse redenen thuis. Kinderen en jongeren vallen niet zomaar uit op school en komen niet zomaar thuis te zitten. Verschillende oorzaken liggen hieraan ten grondslag, zoals gedragskenmerken, sociaal-emotionele en/of psychische gezondheidsproblemen. Tegelijkertijd spelen er vaak problemen in de thuissituatie en/of op school. Thuiszitten is daarmee een complex probleem met veel impact op het leven van een jongere en het gezin waarin het opgroeit.

Door het thuiszitten missen deze kinderen en jongeren een structurele dagbesteding, contacten met leeftijdsgenoten en lopen ze achterstanden op. Dit kan er toe leiden dat het afronden van een opleiding niet gerealiseerd wordt, terwijl dit voor een groot deel bepalend is voor succes in het volwassen leven. Het ontbreken van een vaste dagindeling en weekstructuur kan leiden tot veel tijd om te piekeren en dit kan leiden tot in- en doorslaap problemen. Het verstoorde dag- en nacht ritme kan leiden tot een ritme dat niet goed aansluit bij het ritme van een gezin of bij het ritme van de school wat terugkeer bemoeilijkt. Veel gehoord probleem is het gamen tot diep in de nacht.

Sommige leerlingen lukt het niet om regelmatig en /of langer naar school te gaan. Niet omdat ze andere dingen leuker vinden of omdat ze gewoon geen zin hebben. Nee, omdat ze niet meer kunnen. Angst houdt hen tegen. Dit kunnen verschillende soorten angst zijn. Faalangst, de vrees om gepest te worden of om welke reden dan ook. De leerling durft niet meer naar school. Thuiszitten begint bij verzuim.

Deze jongeren hebben vaak onvoldoende zicht in hun eigen kunnen en vinden het lastig de reacties van hun omgeving goed te plaatsen. En dan komt ook de puberteit er nog eens bij. Wanneer jongeren in deze kwetsbare periode faalervaringen opdoen, kan dit leiden tot angst en uiteindelijke (gedeeltelijke) schoolweigering of een schoolfobie.

Dit project is ontwikkeld voor leerlingen met zorgelijk ziekteverzuim van PVO Walcheren en SPVO Oosterschelderegio binnen het Voortgezet Onderwijs en binnen het Voortgezet Speciaal Onderwijs. Het gaat om jongeren die met internaliserende problemen kampen en bij wie (een ernstig vermoeden van) psychiatrische problematiek is en bij wie de schoolgang gestagneerd is en (grotendeels) thuiszitten*. De integratie binnen het gezinssysteem speelt hierbij vaak een grote rol. De leerlingen zijn bekend bij de betreffende Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL). Dit project is voor leerlingen die minimaal vmbo-basisberoepsgerichte leerweg aankunnen.

*De doelgroep voor dit project betreft groep 2 , **Langdurig relatief verzuimer**.,

Wat doet REstart?

REstart komt tegemoet aan de speciale ondersteuningsbehoeften van leerlingen door onderwijs met zorg te combineren.

REstart helpt jongeren met:

- Reduceren van angst.
- Vergroten van zelfvertrouwen en / of vertrouwen in een ander.
- Vergroten van zelfkennis en weerbaarheid.
- Inzicht geven in welke veranderingen de puberteit met zich meebrengt.
- Inzicht geven in de eigen mogelijkheden en beperkingen.
- Versterken van studievvaardigheden zodat diplomagericht onderwijs of certificaatgericht onderwijs (weer)mogelijk is.
- Didactische aansluiting krijgen bij de klas waarnaar hij/zij zal doorstromen.

Daarnaast gaat de systeemtherapeut aan de slag. Systeemtherapie binnen Restart is er op gericht om samen met de leerling en het (gezins)systeem zicht te krijgen op tegenwerkende dan wel positieve krachten en deze te bewerken om zodoende tot een kanteling te kunnen komen. Het accent ligt hierbij op de interacties, betekenissen en processen binnen het systeem. De methodiek van waaruit gewerkt wordt, is Multi methodisch. Dat betekent dat de systeemtherapeut beschikt over verschillende methodieken die op een eclecticische manier worden gebruikt.

Hoe doet REstart dit?

Het traject start met een intakegesprek op school met alle betrokkenen. Daarna bezoekt iemand van het REstart team de leerling thuis, dit zal in de middag plaatsvinden. Tijdens dit huisbezoek wordt er gesproken met de leerling over wat hij/zij nodig heeft in/van de thuisomgeving én van de schoolse omgeving om naar school te kunnen komen. Met name zal de oplossingsgerichte gesprekstechniek* hier gehanteerd worden.

De eerste weken wordt er intensief geïnvesteerd (door naar de thuissituatie van de leerling te gaan) in het creëren van een goede relatie tussen de REstart docent en de leerling. Het gaat erom dat de leerling deze periode vertrouwen gaat krijgen in de docent en op deze manier stappen kan maken om de weg naar school te gaan maken. De docent stemt concrete afspraken hierover af met de andere disciplines uit het REstart team.

5 ochtenden in de week zijn mensen van het REstart team op school om betreffende leerlingen onderwijs op maat te bieden in de 'instroomklas' (met maximaal 10 leerlingen) op OdyZee. De leerlingen krijgen lesboeken van OdyZee aangeboden. De lesstof wordt individueel op de leerling toegesneden. De leerling wordt begeleid door een docent van OdyZee. De leerlingen hebben maximaal 2 docenten per week. Specifieke vakgerelateerde vragen kunnen worden gesteld via internet/Magister aan de vakdocent van OdyZee.

Naast de lesstof is er veel aandacht voor vakoverstijgende aspecten: leren leren, hulp vragen, hoe ga ik om met prikkels, hoe mag / kan ik mijn onvrede uiten op een passende manier.

De leerling zal ook van de hulpverlenende instantie begeleiding krijgen op

genoemde punten. Hierover moeten in het intakegesprek afspraken gemaakt worden.

Het doel van deze 'instroomklas' is om de leerlingen voor te bereiden op doorstroom naar een meer reguliere klassensetting op OdyZee. Om deze doorstroom zo goed mogelijk te laten verlopen voor de leerling, vindt er vooraf goede afstemming met de leerling (en ouders) plaats, maar ook met de klas waar de leerling naar toe zal gaan. De stap ná de meer reguliere klas op OdyZee is de klas binnen het reguliere Voortgezet Onderwijs.

Wanneer in een evaluatie naar voren komt dat door-/terugstroom naar Voortgezet Regulier onderwijs reëel is, wordt direct de mogelijke school van doorplaatsing erbij betrokken.

De ouders worden bij bovengenoemde zaken niet vergeten. Ook voor hen ligt er namelijk een grote uitdaging. Zij zijn vaak ongemerkt meegetrokken in de problematiek. Zij krijgen begeleiding van de systeemtherapeut die aan het restart team verbonden is. Hierover worden in het intakegesprek afspraken gemaakt.

Procedure

1. De school meldt de leerling aan bij het onderwijsloket in de regio
2. Als er geen school meer betrokken is kunnen ouders/verzorgers hun kind aanmelden via info@odyzee.nl.
3. Vervolgens vindt er een dossieranalyse plaats door de Commissie voor de Begeleiding. De uitslag hiervan wordt altijd door de gedragsdeskundige van OdyZee teruggekoppeld naar ouders én de aanleverende school én het betrokken samenwerkingsverband.
4. Wanneer de CVB van OdyZee heeft beslist dat het dossier passend is voor opstarten van REstart, zullen de betrokkenen worden uitgenodigd voor een intakegesprek op OdyZee. Het is noodzakelijk dat bij dit gesprek altijd ouders, hulpverlenende instantie, alle betrokkenen van het REstart team en indien mogelijk de leerling zelf aanwezig zijn. Voordat het intakegesprek plaatsvindt wordt er door OdyZee contact gelegd met Regionaal Bureau Leerlingzaken en de zorgcoördinator van de school van herkomst om overdrachtsinformatie (OPP) op te vragen.
In het intakegesprek zullen de mogelijkheden en onmogelijkheden in kaart worden gebracht. In het intakegesprek zal worden afgestemd bij wie welke verantwoordelijkheid ligt.
5. Het REstart team maakt een maatwerkplan (wat een onderdeel is van het Ontwikkelperspectief plan) in overleg met het betreffende samenwerkingsverband van de school. In het maatwerkplan is ook het opbouwschema in schooltijden meegenomen.
Bijstellingen in het maatwerkplan worden altijd gecommuniceerd met leerling, ouders en school van herkomst.
6. 4-wekelijks is er overleg tussen de betrokkenen.
7. Wanneer het REstartteam aangeeft dat doorstroom naar de meer reguliere klas op OdyZee mogelijk is, wordt dit besproken in de CVB. Aldaar wordt vastgesteld of dit doorgang kan vinden.

8. Na 10 weken wordt de leerling opnieuw in de CVB van OdyZee besproken om te bekijken of verlenging traject nodig is of dat (geleidelijke) terugkeer naar school herkomst mogelijk is óf dat er overgegaan wordt tot plaatsing in een reguliere OdyZee klas.

Wanneer een leerling gedurende het REstart project klinisch wordt opgenomen binnen een afdeling van Emergis zal de leerling worden overgeplaatst naar de 'kliniekklas' op OdyZee.

De maximale deelname aan de instroomklas is 1 schooljaar. Hiervoor is gekozen omdat er voorkomen moet worden dat er stagnatie van ontwikkeling gaat plaatsvinden. Daarnaast moeten er in de instroomklas plaatsen vrij zijn voor leerlingen die (grotendeels) thuiszitten.

De leerling zal, als de toelaatbaarheidsverklaring afgegeven is op OdyZee ingeschreven worden.

REstart team

REstart team bestaat uit de volgende disciplines:

- Leerkrachten (1,0 FTE totaal voor max. 2 leerkrachten)
- Gedragsdeskundige
- Systeemtherapeut
- Onderwijsassistent
- Jeugdarts

Voorwaarden voor slagen van project REstart

Een belangrijke voorwaarde om dit project te laten slagen is dat er een gesloten netwerk van alle betrokkenen om de leerling heen is. Dit betekent dat iedereen dezelfde visie uitstraalt naar de leerling én dat het voor iedereen inclusief de leerling duidelijk is welke stappen er gezet gaan worden en met welk doel.

Wanneer er 1 schakel (zorg, ouders, school, Iln) zich hier niet in kan vinden, is overleg van belang om het traject vervolg te kunnen geven.

Evaluatie:

Dit project wordt jaarlijks geëvalueerd in de CVB van OdyZee én er vindt 1x per jaar een evaluatie plaats met de betrokken samenwerkingsverbanden. Uitkomsten van deze evaluaties kunnen ervoor zorgen dat er wijzigingen in dit projectplan komen.

*Oplossingsgerichte vragen (handboek oplossingsgerichte gespreksvoering)-
Frederike Bannink

In de brief van dhr. S. Dekker geeft het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een omschrijving over verzuimsoorten. 'Cijfers leerplicht en aanpak thuiszitters' (februari 2016) onderscheidt de inspectie namelijk 4 groepen verzuimers.

1. Relatief verzuimer: we spreken van relatief verzuim als een leer- of kwalificatieplichtige leerling die op een school is ingeschreven, ongeoorloofd afwezig is (spijbelt). Scholen moeten dit verzuim aan DUO melden als leerlingen meer dan zestien uur in vier weken ongeoorloofd hebben verzuimd.

2. **Langdurig relatief verzuimer**: een langdurig relatief verzuimer is een ingeschreven leerling die langer dan vier weken ongeoorloofd verzuimt. Bij deze groep is meer aan de hand dan een korte periode regelmatig spijbelen. Deze kinderen volgen langdurig geen of weinig onderwijs. We onderscheiden twee subgroepen:

2a. Langdurig relatief verzuim van vier weken tot drie maanden;

2b. Langdurig relatief verzuim langer dan drie maanden.

3. Absoluut verzuimer (in beeld bij RBL /gemeenten): van absoluut verzuim is sprake als een leer- of kwalificatieplichtige jongere niet op een school staat ingeschreven. Al vanaf de eerste dag dat een leerplichtige jongere niet op een school is ingeschreven, is sprake van absoluut verzuim, ongeacht de duur van het absoluut verzuim.

Tonia de Groene

05-07-2016